

ROMAN LITMAN

ur. 1933; Łęczna

Miejsce i czas wydarzeń	Łęczna, PRL
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", życie codzienne, Żydzi, dom rodzinny, sprzedaż domu

Powojenna wizyta w Łęcznej

Kiedy to było? To mógł być rok [19]46. Mój ojciec znał sprzed wojny człowieka, który tutaj był w Lublinie jakimś dyrektorem kółek rolniczych, coś w rolnictwie. On miał do dyspozycji samochód, taki jeszcze przedwojenny mercedes, elegancki, z takimi kołami z przodu. I on umówił się, że ojcu da ten samochód i że będziemy mogli pojechać do Łęcznej. I myśmy tym samochodem pojechali do Łęcznej. To był [19]46 rok na pewno. Byliśmy w domu, w którym mieszkaliśmy przed wojną. W domu tym mieszkała rodzina Żeniuków. To byli znajomi mojego dziadka sprzed wojny, którzy byli fornalami w dworze koło Łęcznej. I jak dziadka zabrali z Łęcznej... Opowiadali, że dziadek przez pewien czas to u tych Niemców był, a potem tych Niemców wysiedlili, to do getta go zabrali. To ci mieszkali w Łęcznej. Po wojnie ojciec z nimi jakąś zawarł umowę, dom został im sprzedany i już potem legalnie byli właścicielami tego domu w Łęcznej. Teraz już nie ma śladu po tym domu, garaż jakiś jest wybudowany. Wtedy byliśmy po raz pierwszy w Łęcznej. Synagoga to była ruina, jakiś skład czegoś. I niewiele widzieliśmy, niedługo tam byliśmy, bo baliśmy się tam być. My byliśmy jeszcze tak mali, że nie zdawaliśmy sobie sprawy z tego, dla nas to był powrót: zobaczyć, jak to było, że myśmy tutaj byli, bo to już było 5-6 lat od tego czasu. Miałem sześć lat, a w [19]46 trzynaście.

[Potem] przejazdem byłem w Łęcznej. Jak było muzeum w Łęcznej, dostawaliśmy zaproszenia, to jeździłem. Ostatni raz byłem 16 chyba maja ubiegłego roku, kiedy rodzina tutaj przyjechała. To jeszcze pani, która pełniła obowiązki dyrektora, zatrzymała eksponaty, czekali aż my zwiedzimy. To był ostatni raz kiedy byłem w synagodze w Łęcznej.

Data i miejsce nagrania	2015-07-16, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Pietrasiewicz, Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"